

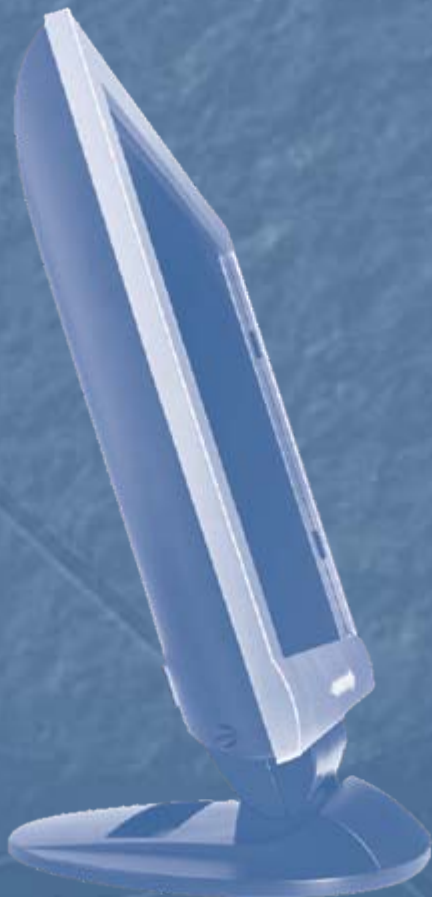
Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина
Regulatorna agencija za komunikacije
Регулаторна агенција за комуникације

Regulatorna agencija za komunikacije - RAK

Konferencija: Uvođenje digitalne televizije u BiH
Holiday Inn, Sarajevo, BiH

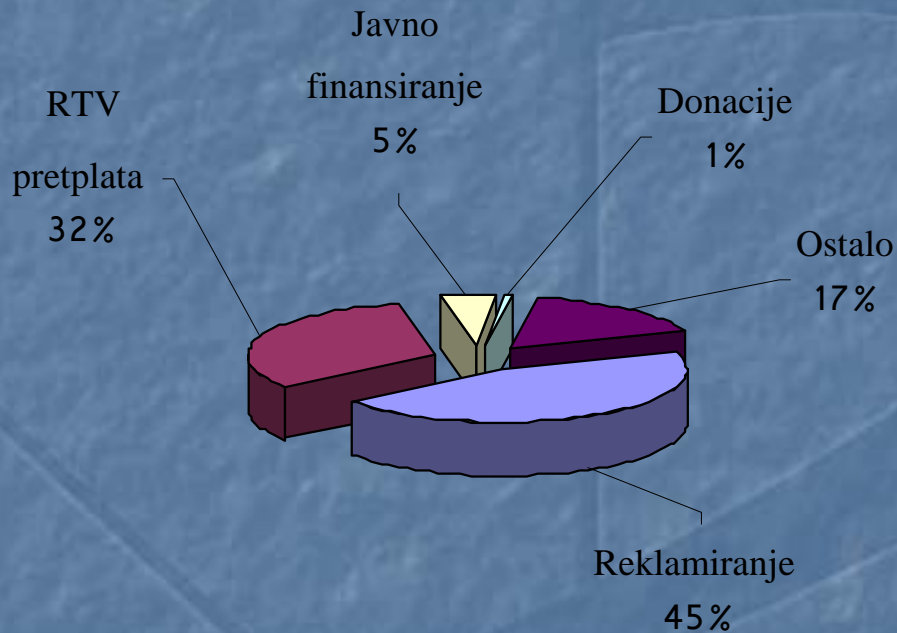
Prelazak na digitalnu televiziju u Bosni i Hercegovini –
Dunja Mijatović, direktor Sektora za emitovanje

Sarajevo, 30. mart 2006.

- Preporuka Europske komisije je da sve zemlje Europske zajednice do 2012. godine analognu televiziju u potpunosti zamijene digitalnom.
- U septembru 2003. Evropska komisija je objavila „Izvještaj o prelasku sa analogne na digitalnu radiodifuziju“ (od digitalnog „prelaska“ do „ukidanja“ analogne radiodifuzije).
- „eEvropa 2005“
- Radni dokument Komisije SEC(2005)661

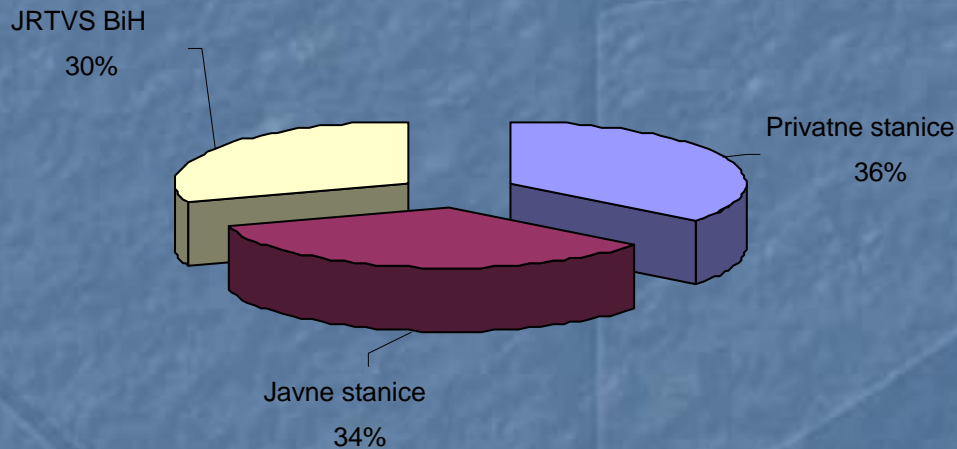
Prihod TV stanica po vrsti (2004. god.)

TV Stanice u BiH:

Ukupno:	42
Privatne:	24
Javne:	15
Javni servisi:	3

Tržišni udjeli po vrstama stanica (radio)

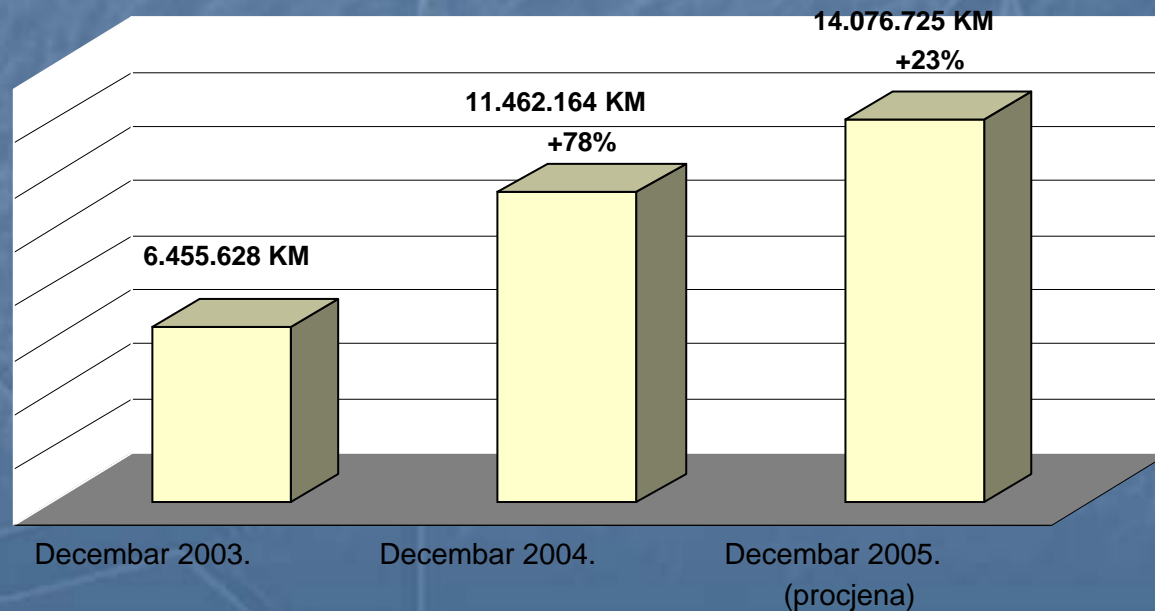

Radio stanice u BiH:

Ukupno:	147
Privatne:	81
Javne:	63
Javni servisi:	3

Kablovska TV – ukupan prihod na tržištu 2003. – 2005.

Kablovski distributeri u BiH
Ukupno: 49

Satelitska distribucija programa u BiH

- Podaci Eutelsat-a na osnovu MIB istraživanja: u 2004. godini od ukupno 1.110.000 TV domaćinstava u BiH, 48% posjeduje opremu za prijem satelitskog programa.
- Astra koja je sprovedla slično istraživanje za region, navodi slične podatke za BiH, tj. od 1.180.000 TV domaćinstava njih 39,8% posjeduju satelitske antene.

Digitalna televizija

Max 19,91 Mb/s

mhp server

(statistička dodjela brzine prijenosa podataka pojedinom programu prema trenutnoj potrebi)

Odašiljanje na jednoj frekvenciji

Dodatne mogućnosti: EPG [elektronski programski vodič]

Primer: MUX QAM64 CR2/3 Snimanje [hard disk] 11,748MHz

Razne aplikacije [npr. slika u slici]

Set top box

MHP [multimedijska kućna platforma]

ISDN ADSL

Prednosti DDT

- Poboljšana slika (nema sjena, čist ekran) postojana kvaliteta usluge sa povećanom otpornošću na smetnju/šum;
- Digitalno kvalitetan zvuk;
- Više TV i novih samo radijskih kanala;
- «Red key» unaprijeđen servis informacija-interaktivnost;
- pored povećanja programske raznovrsnosti omogućava se pružanje drugih usluga unutar postojećeg odašiljačkog kanala;
- Korisnicima će biti omogućene nove usluge koje će biti ponuđene preko korištenja spektra čiji kapacitet će biti oslobođen zbog prelaska na digitalnu formu. Ove usluge mogu biti mobilne usluge emitovanja do 3G mobilnih telefona ili drugih ručnih aparata, dodatnih digitalnih zemaljskih kanala i televizije visoke definicije (HDTV). Ostale usluge mogu biti dostupne u budućnosti koristeći nove tehnologije koje se tek trebaju razviti;
- Novi načini rada i nove metode prodaje proizvoda-ekonomska korist;

Digitalizacija u tranzicijskim zemljama

PRIPREMA BiH za DTT

U tranzicijskim zemljama, digitalizacija "stoji" jer ne postoji jasna politika za digitalizaciju ili akcioni plan za prelazak na digitalno emitovanje.

Fragmentiran sektor emitovanja u BiH, nedovoljno razvijena industrija oglašavanja, nedostatak finansijskih izvora za postojeće emitere - prepreke za skoriju tranziciju BiH na DTT.

Iskustvo drugih zemalja u regionu: Albanija, Poljska, Češka Republika, napredak ka uspostavljanju digitalne zemaljske mreže, kao načina uvođenja pay-TV paketa sa razvojem kablovskih sistema.

- Započeti sa javnom debatom u vezi sa procesom digitalizacije u BiH i zemljama zapadnog Balkana.
- Podići javnu svijest u vezi sa ovim pitanjima i aktivno uključiti civilno društvo u proces donošenja odluka.
- Pristup rješavanju pitanja- priprema za razvoj tržišta.
- Obezbijediti osnove za izradu dobre politike u smislu uvođenja DTV-a.
- RAK je u procesu izrade akcionog plana, u skladu sa zahtjevima ITU-a.
- Usklađivanje postojeće regulative sa standardima DTT-a.

Uvođenje digitalne televizije u BiH

- potrebe i mogućnosti korisnika
- pozitivan uticaj na privredu
- Skup stručnjaka raznih profila

■ regulativa

■ tehnika

■ programski sadržaj

■ privreda, ekonomija

Pitanja koja se nameću:

- Kako regulisati tržište elektronskih medija u novom digitalnom okruženju?
- Kako regulisati odnos između proizvođača programskog sadržaja, proizvođača dodatnih usluga te mrežnih operatera?
- Možemo li predvidjeti razvoj elektronskih medija u digitalnoj budućnosti?
- Na koji način provesti prelazak iz analogne u digitalnu televiziju, i vremenski okvir prelaska?
- Kako zainteresovati korisnike i olakšati im prelazak na digitalnu televiziju?
- Može li, i na koji način, digitalna televizija doprinijeti razvoju privrede u BiH?

DTT Forum u BiH

DTT Forum -analiza postojeće situacije u sektoru emitovanja; izrada plana prelaska sa analogne na digitalnu, pravci djelovanja:

- Identifikacija različitih faza tranzicije (koegzistencija analognog i digitalnog emitovanja, postepeno gašenje analognih mreža, itd) i strategija konačnog gašenja-prelaska na DTT switch-off;
- Postaviti tačan datum prelaska na DTT

Glavni kriteriji i indikatori posmatranja strategije prelaska iz analogne u digitalnu radiodifuziju bi bili:

- - brzina i tempo prelaska (poštivanje zadatih rokova)
- - usklađenost svih aktera
- - informisanost stanovništva i javnosti
- - nove vrijednosti i sadržaji
- - kreiranje novih radnih mjesta
- - manji troškovi
- - uređenje frekventnog spektra